

FORTSAT LAVERE ULIGHED END I SVERIGE VED BORTFALD AF TOPSKAT

Bortfald af topskat vil indebære, at gini-koefficienten umiddelbart stiger med 0,9 pct.point. Indregnes dynamiske effekter af afskaffelsen af topskatten (ud fra Finansministeriets antagelser), skønnes gini-koefficienten at øges med yderligere 0,4 pct. point, så stigningen i alt bliver på 1,3 pct. point. Det er mindre end stigningen under Nyrup-regeringen, hvor gini-koefficienten steg med 2 point. I den seneste opgørelse fra OECD har Danmark den 4. laveste ulighed i OECD (Slovenien, Norge og Island har lavere ulighed). Bortfald af topskatten vil øge gini-koefficienten, så vi i Danmark efterfølgende vil have den 7. laveste ulighed (8. laveste, hvis der indregnes dynamiske effekter). Uligheden i Danmark vil efter bortfald af topskatten fortsat være lavere end i Sverige. Efter bortfald af topskatten vil Danmark fortsat være blandt de 25 pct. mest lige lande. Et bortfald af topskatten vil reducere marginalskatten fra 56,5 til 43 pct., og det vil medføre en øget arbejdsindsats. Ud fra Finansministeriets antagelser (en udbudselasticitet på 0,1) vil den øgede arbejdsindsats som følge af afvikling af topskatten indebære en stigning i BNP på ½ pct. eller ca. 10 mia. kr. Et nyt studie fra Overvismand Hans Jørgen Whitta-Jacobsen, vismand Claus Thustrup Kreiner og professor Jakob Roland Munch finder imidlertid en udbudselasticitet på 0,3. Med en elasticitet i denne størrelsesorden vil velstandsfremgangen udgøre 1½ pct. af BNP (knap 29 mia. kr.) ved en afvikling af topskatten.

Dette notat belyser effekten på gini-koefficienten, hvis topskatten fjernes, og hvordan den danske gini-koefficient vil ligge i forhold til andre OECD-lande.

Bortfald af topskatten vil isoleret set indebære, at gini-koefficienten umiddelbart stiger med 0,9 pct.point¹. CEPOS har beregnet, at hvis der indregnes dynamiske effekter af afskaffelsen af topskatten øges gini-koefficienten med yderligere 0,4 pct. point, så stigningen i alt bliver på 1,3 pct. point. Når gini-koefficienten og dermed uligheden stiger, er det fordi, at alle personer med en indkomst ud over topskattegrænsen får en skattelettelse. Dermed får personer med høje indkomster en skattelettelse, mens personer med lave indkomster ikke får en skattelettelse. Det øger uligheden målt ved gini-koefficienten. Ved en gini-koefficient på 0 har alle borgere den samme disponible indkomst (bruttoindkomst fratrukket indkomstskat). Ved en gini-koefficient på 100 har én person al indkomst i samfundet.

Ifølge den seneste opgørelse fra OECD har Danmark den 4. laveste gini-koefficient blandt 34 OECD-lande. Dermed er vi blandt de lande i OECD med lavest ulighed. Det skyldes bl.a. en beskeden lønspredning, progressive skatter og høje overførselsindkomster. Ved bortfald af topskatten vil gini-koefficienten umiddelbart stige fra 25,3 til 26,2. Dermed går Danmark fra at være det 4. mest lige land (Slovenien, Norge og Island har i dag lavere ulighed) til at være det 7. mest lige land. Indregnes adfærdsændringen, rykker Danmark en plads ned og bliver det 8. mest lige land med en gini-koefficient på 26,7 pct. Uligheden vil være fortsat være noget mindre end i Sverige og Holland. Omvendt vil uligheden efter fjernelse af topskatten være større end i lande som Tjekkiet og Finland. Danmark vil dog fortsat være blandt de 25 pct. af OECD-landene med lavest ulighed².

1 Slovenien	24,5
2 Norge	25,0
3 Island	25,1
4 DK med topskat	25,3
5 Tjekkiet	25,6
6 Finland*	26,1
7 Slovakiet	26,1
DK uden topskat	26,2
8 Belgien	26,4
DK uden topskat (dyn. effekter)	26,6
9 Sverige	27,3
10 Luxembourg	27,6
11 Holland*	27,8
12 Østrig	28,2
13 Schweiz	28,9
14 Ungarn*	29,0
15 Tyskland	29,3
16 Irland	30,2
17 Polen	30,4
18 Sydkorea*	30,7
19 Frankrig	30,9
20 Canada	31,6
21 Italien	32,1
22 Estland	32,3
23 New Zealand	32,3
24 Australien*	32,4
25 Grækenland	33,5
26 Japan	33,6
27 Portugal	34,1
28 Spanien	34,4
29 Storbritannien	34,4
30 Israel	37,7
31 USA*	38,9
32 Tyrkiet	41,2
33 Mexico*	48,2
34 Chile	50,3
OECD-gennemsnit	31,5

Anm: Lande med * har tal fra 2012.

Kilde: OECD samt egne beregninger.

¹ Jf. FIU nr. 69 af 22. november 2012. Ændringen i gini-koefficienten refererer til 2020-niveau.

² Bemærk data for Japan er fra 2009 og fra 2010 for Belgien.

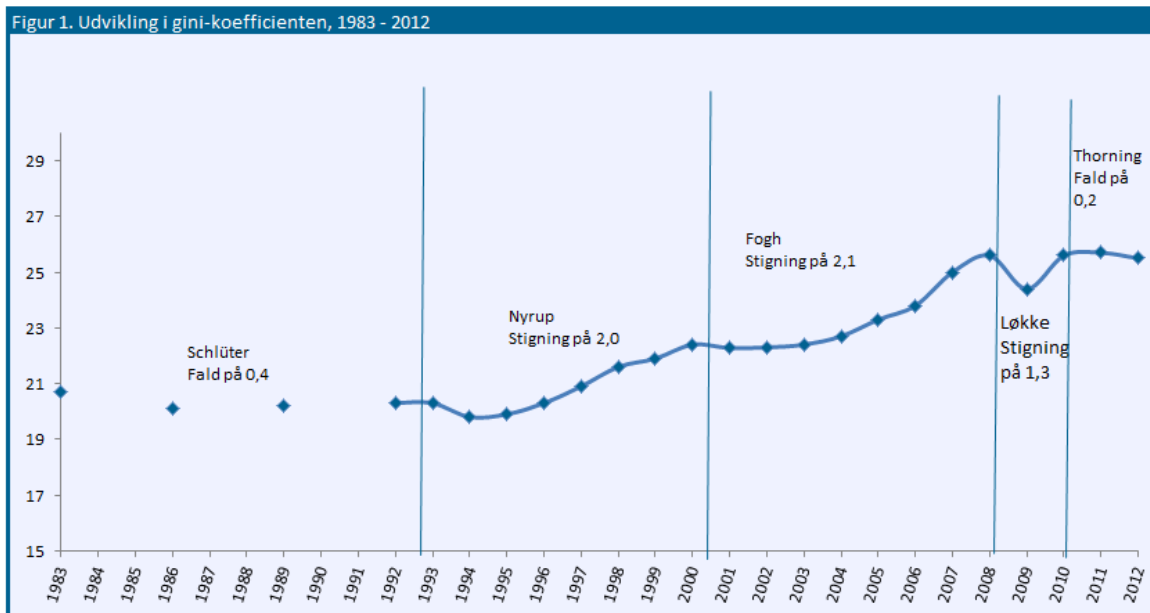
Det anbefales at afvikle topskatten. Det vil sænke den øverste marginalsat fra 56 til 43 pct., og det vil betyde, at det bliver mere attraktivt at arbejde flere timer og mere produktivt. Desuden bliver det mere attraktivt at skifte til et bedre betalt arbejde (hvor man arbejder med en højere produktivitet), ligesom det bliver mere attraktivt at tage en uddannelse, der giver et job med en høj løn (det øger også produktiviteten). Endvidere bliver det nemmere at tiltrække højproduktive udlændinge til det danske arbejdsmarked, ligesom det bliver mindre attraktivt for danske iværksættere og højtuddannede at bosætte sig og arbejde i udlandet. En topmarginalsat på 43 pct. er lavere end i Tyskland, Storbritannien og på niveau med USA.

Velstandsstigning på ½ pct. af BNP som følge af bortfald af topskat

Ud fra Finansministeriets antagelser (en udbudselasticitet på 0,1) vil den øgede arbejdsindsats indebære en stigning i BNP på ½ pct. eller ca. 10 mia. kr.³ Effekten på beskæftigelsen vil svare til ca. 9.000 personer. Et nyt studie fra Overvismand Hans Jørgen Whitta-Jacobsen, vismand Claus Thustrup Kreiner og professor ved Københavns Universitet Jakob Roland Munch finder imidlertid en udbudselasticitet på 0,3 (hvor Finansministeriet regner med 0,1).

Stigning i uligheden siden 1994

Siden 1994 er gini-koefficienten steget med godt 6 pct. point (bl.a. som følge af boligprisstigninger, øget kapitalindkomst, reformer mv.). Fjernelsen af topskatten vil lægge 1,3 point oven i. Det fremgår, at gini-koefficienten steg med 2 pct. point under Nyrup - dvs. mere end den stigning, der vil ske, hvis topskatten fjernes.

Kilde: Fordeling & incitamenter 2002, 2004 & 2013, Indkomstudvikling og -fordeling i Danmark, Okt 2006 og Familiernes økonomi fordeling, fattigdom og incitamenter

³ FIU Alm.del endeligt svar på spørgsmål 107 2012-13